

USKON PUOLESTA

IHMISILLE, JOIDEN
MIELESTÄ KRISTINUSKO
ON AJATTELEMISEN
ARVOINEN ASIA

USKON PUOLESTA e-kirje
nro 3 / 2004
© Pasi Turunen

"Sillä kuka ihminen tietää, mitä ihmisessä on,
paitsi ihmisen henki, joka hänessä on?
Samoin ei myös kukaan tiedä mitä Jumalassa on,
paitsi Jumalan Henki."
1 Kor. 2:11

Persona Non Grata –ohjelmassa TV2:ssa taannoin haastateltiin SKL:stä Kokoomukseen puoluettaan vaihtanutta eurokansanedustaja **Eija-Riitta Korholaa**. Ohjelmassa keskusteltiin mm. sopiiko uskontoa ja politiikkaa – ja millä tavoin – sekoittaa keskenään. Ei hätää. Tässä kirjoituksessani en aio sotkea näitä kahta keskenään. Aiheeni ei ole poliittinen vaan puhtaasti raamatulliseen uskoon liittyvä. Haastattelun kuluessa Korhola nimittäin sanoi ohimennen jotain, mikä sai harmaat aivosoluni liikkeelle.

Korhola viittasi juuri aivoihin vastatessaan toimittajan kysymykseen siitä, että monet Korholan entisistä puoluetovereista olivat esittäneet epäilyjä siitä olivatko puolueesta toiseen siirtymisen syyt todella ne, mitkä hän kirjassaan oli antanut. Hän antoi ymmärtää, että vain hän itse voi viime kädessä lausua arvioita siitä mitkä hänen todelliset motiivinsa olivat, sillä eihän hän voisi "avata päätään ja aivojaan", niin että toisetkin näkisivät mitä hänen mielessään todella liikkuu.

Tuo lausahdus pysähdytti minut ajattelemaan erästä jännittävää yksityiskohtaa. Nimittäin: Vaikka Korholan pää avattaisiinkin eivät toiset sittenkään näkisi *hänen ajatuksiaan!* Miksi?

Fysikaalisen maailman ilmiöt ja kappaleet ovat periaatteessa julkisia ja kaikille yhteisiä. Mutta ajatukset ja tietoisuus eivät ole aineen, vaan aineettoman mielen / sielun ominaisuuksia. Jos ajatukset olisivat fysikaalisia, kuka tahansa kolmas osapuoli voisi tarkkailla niitä periaatteessa samalla tavalla kuin kaksi henkilö katselee edessään olevaa pöytää. Jos pää avattaisiin juuri kun ihminen näkee unta voisivat toisetkin katsoa samaa unta kuin nukkuja. Jos Korholan pää avattaisiin toisetkin näkisivät mitä hänen päässään liikkuu. Tai meidän. Mutta sellainen ei ole mahdollista. Ajatukset eivät ole materiaalisia. Ne kuuluvat sielulle, joka on aineeton.

Tehdään ajatuskoe. Kirjaimellisesti. Astu kotonasi vaa'an päälle ja tarkista painosi. Sitten ajattele mielessäsi vaikkapa kahdenkymmenen kilon punnusta. Tarkista jälleen painosi. Liikkuiko viisari kaksikymmentä kiloa ylöspäin? Eipä tietenkään, sillä ajatuksilla ei ole massa tai painoa kuten fysikaalisilla kappaleilla. Tehdään toinen koe. Voit astua pois vaa'alta. Ajattele nyt mielessäsi unelmiesi talo. Juuri niin iso ja juuri sellainen, jollaisesta aina olet haaveillut. Mahtuiko koko talo mieleesi? Jos mahtui, niin joko talosi oli pienempi kuin pääsi tai sitten ajatuksesi ovat aineettomia, ei fysikaalisia asioita, joilla ei ole ulottuvaisuutta kuten fysikaalisilla kappaleilla, pöydillä, tuoleilla jne. Vaikka ajattelisit Egyptin suuria pyramideja pääsi ei repeäisi. Ajatuksilla ei ole ulottuvaisuutta. Koska ne ovat aineettomia, ne eivät voi olla aineen tuottamia. Materiaalinen substanssi ei voi tuottaa immateriaalista. Aivot eivät viime kädessä ole ajatusten lähde, vaan mieli / sielu.

Korholan käyttämä ilmaisu on hyvin yleinen kielikuva, joka tarkoittaa ennen kaikkea sitä, että ihminen kykenee tarkastelemaan omia ajatuksiaan tavalla, joka on mahdollista vain hänelle itselleen. Ihmisen ajatukset ovat *hänen* omiaan. Tiedän, että ajatukseni ovat *minun* ajatuksiani, eivätkä jonkun toisen. Olen omiin ajatuksiini nähden tarkkailijana etuoikeutetussa asemassa, jollaista ei ole kenelläkään toisella. Minulla on kokemus ajatuksistani, tietoisuus, jollainen on mahdollista vain minulle. Se mitä sinä parhaillaan ajattelet tätä lukiessasi on vain sinun tiedossasi. Vaikka pääsi avattaisiin kukaan toinen ei pääsisi perille juuri *sinun* ajatuksistasi, ellet itse niistä kerro. Unitutkijatkin joutuvat turvautumaan nukkujan sanalliseen selvitykseen siitä minkälaista unta koehenkilö on nähnyt.

Jotenkin tragikoomista on muistella muutaman vuoden takaa erästä suomalaista pappia, joka sanoi modernin aivotutkimuksen perusteella tulleen siihen tulokseen, ettei mitään Jumalaa tai sielua ole olemassa. Ja kuitenkin kysymys siitä kuinka ihmisen tietoisuus syntyy on juuri aivotutkimukselle täysin selvittämätön mysteeri. Ihmistietoisuutta ei voida pelkistää aivojen sähkökemiallisiksi impulsseiksi. Sillä vaikka unta nähdessäni pääni avattaisiin voitaisiin korkeintaan havainnoida aineellisia ilmiöitä, sähkökemiallisia impulsseja, mutta edelleenkin vain minä olisin tietoinen omasta unestani ja sen sisällöstä.

Kirkkoisä **Augustinus** eräässä teoksessaan oivalla tavalla todistelee sielun olemassaoloa. Hän toteaa, ettei hän lainkaan pelkää skeptikoita, jotka epäilevät sitä onko yleensäkin yhtään mitään olemassa. Augustinus sanoo voivansa olla varma ainakin siitä, että hän itse on olemassa vaikkei mitään muuta olisikaan. Hän lausui tämän suuntaisesti: "Jos epäilen olenko olemassa, minun on ensin oltava olemassa. Saatan olla väärässä sen suhteen mitä epäilen, mutta en voi olla väärässä siinä, että *minä* epäilen." Descartesia ennakoiden Augustinus kiteytti: "Jos epäilen, minä olen."

Tähän ihmeelliseen "ensimmäisen persoonan etuoikeutettuun näkökulmaan" apostoli Paavali viittasi sanoessaan, "kuka ihminen tietää, mitä ihmisessä on, paitsi ihmisen henki, joka hänessä on". Ihmisen kokemus omasta tietoisuudestaan on yksinomaan hänen omansa. Välitön tietoisuus omista mielentiloistamme on osoitus siitä, että ihminen on muutakin kuin vain fyysikaalinen olento. Hän on sielu. Hän on *minä*.

Entä sitten Jumala? Hän ilmoittaa nimekseen *Minä Olen* (2 Moos. 3:14). Paavali sanoo, että vain Jumalan Henki tietää mitä Jumalassa on. Jumalan sisin on vain hänen omansa. Paitsi, että Kristuksessa Jumala on juuri Henkensä kautta paljastanut salatusta sisimmästään jotain sellaista "mitä silmä ei ole nähnyt eikä korva kuullut, mikä ei ole ihmisen sydämeen noussut ja minkä Jumala on valmistanut niille, jotka häntä rakastavat" (1 Kor. 2:9). Jumalan sydämen sisin rakkaus, joka löytää ilmaisunsa yksin Jeesuksessa Kristuksessa, tulee ilmoitetuksi niille, jotka uskovat Kristukseen. Pyhän Hengen täyttäessä ihmisen toteutuu se mistä apostoli Paavali sanoo toisaalla: "Mutta toivo ei saata häpeään; sillä Jumalan rakkaus on vuodatettu meidän sydämiimme Pyhän Hengen kautta, joka on meille annettu" (Room. 5:5). "Sydän" tarkoittaa juuri meidän sisintämme, joka on se tietoisuuden alue ihmisessä, joka on yksi ihmisen omassa tiedossa. Uskoessamme Kristukseen Jumala vuodattaa sisimmästään ihmisen sisimpään – todellinen sydäimestä sydämeen yhteys.

Lopuksi on syytä korostaa, että vaikka Jumalan sanasta tiedämme, ja muutenkin voimme päätellä, kuten edellä, että ihmisellä on aineeton sielu, ei Jumala ole kiinnostunut ainoastaan siitä mikä meissä on aineetonta – meidän sisimmästä minuudestamme. Jumala loi ihmisen hengen, sielun ja ruumiin kokonaisuudeksi (1 Tess. 5:23). Ylösnousemuksessa meidät puetaan uuteen *ruumiiseen* (1 Kor. 15:35-58), joka on Kristuksen kirkkauden *ruumiin* kaltainen (Fil. 3:21). Kristuksen sovitustyö ristillä sisältää myös meidän *ruumiimme lunastuksen* (Room. 8:23).

USKON PUOLESTA
Pasi Turunen

KATSO JA KOE PÄÄSIÄISEN KOHUELOKUVA – JA EVANKELIOI TÄLLÄ KASETILLA!

Pasi Turunen

MEL GIBSONIN UUSI JEESUS-ELOKUVA IHASTUTTAA, VIHASTUTTAA JA SAA IHMEITÄ AIKAAN

Pääsiäisenä suomalaisiinkin elokuvateattereihin saapuva oscar-palkitun näyttelijän ja ohjaajan Mel Gibsonin elokuva Jeesuksen elämän viimeisestä 12 tunnista on herättänyt kohua jo ennen ensi-iltaansa. Amerikan hengelliset johtajat Billy Grahamia myöten ovat ylistäneet elokuvaa. "Tämä on Jumalan sanaa värielokuvana", totesi eräs. Toisia elokuva on vihastuttanut väkivaltaisuuksillaan ja sen on väitetty lietsovan antisemitismia. Mikä on totuus elokuvasta ja evankeliumista elokuvan takana? Kuulet myös parantumisihmeistä, joita ohjaaja Mel Gibson kertoo tapahtuneen elokuvan kuvausten ja ennakkonäytösten yhteydessä. Pasi Turunen kuljettaa kuulijansa niihin kysymyksiin, joita elokuva herättää ja antaa Raamatusta vastauksia: Miksi Jeesuksen piti kuolla niin väkivaltaisesti? Ovatko alttaritaulut johtaneet meitä harhaan? Miksi Jeesus surmattiin juutalaisten lähteiden mukaan? Olisiko Jeesus voinut lavastaa oman ylösnousemuksensa? Mitä merkitsee se, että Jumala herätti Jeesuksen kuolleista? Tämän puheen myötä kuulija haastetaan ottamaan kantaa sekä elokuvan että evankeliumin Jeesukseen. Kun sinä tai läheisesi olette nähneet tämän pääsiäisen merkittävimmän elokuvan kuuntele tämä äänite, joka jatkaa siitä mihin elokuva jäi ja johdattaa läheisesi tuntemaan Jeesus henkilökohtaisesti.

KUVA JA SANA 09-85674900 tai tilaukset@patmos.fi

Tätä kirjettä voi vapaasti kopioida ja levittää sähköisesti tai muuten, kunhan sisältöön ei tehdä muutoksia ilman kirjoittajan lupaa.

USKON PUOLESTA e-kirje ilmestyy joka toinen kuukausi. Voit tilata sen kirjoittamalla osoitteeseen pasiturunen@patmos.fi

www.patmos.fi/uskonpuolesta